

ORGANIZAREA ȘI EXPLOATAREA PARCULUI DE CONTAINERE ȘI A CENTRULUI GRUPAJ

Autor : Mîrza Sergiu

Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat : *Parcul de containere are o importanță deosebită într-un terminal de containere, unde se îndeplinesc operațiile de descărcarea containerelor ; aranjarea containerelor ; încărcarea containerelor ; reparația containerelor ș.a., iar capacitatea unui terminal depinde de timpul de staționare al containerelor, adică a numărului de zile în care un container rămâne în terminal. Cu cât această perioadă este mai lungă, cu atât mai mică va fi capacitatea terminalului*

Cuvinte cheie : *Parcul de containere, centrul de grupaj, tratamentul containerelor, inspecția containerului, programarea operațiilor.*

Parcul de containere are o importanță deosebită într-un terminal de containere, unde se îndeplinesc următoarele activități:

- descărcarea containerilor;
- transferul containerilor în zona de depozitare;
- aranjarea containerilor;
- încărcarea containerilor;
- reparația containerilor;
- transferul containerelor în centrul de grupaj;

Pentru a gestiona un parc de containere, trebuie să avem în vedere următoarele elemente:

- o bună circulație a camioanelor și utilajelor;
- utilizarea utilajelor astfel ca manipularea containerelor să antreneze o întârziere minimă a camioanelor și autovehiculelor;
- o depozitare a containerelor ce permite reducerea la minim a deplasării containerelor în timpul livrării;
- o organizare a muncii ce permite separarea activităților legate de livrarea importurilor, recepția exporturilor, transferul exporturilor din zona de depozitare;
- mișcări ale containerelor în parcul de containere conform instrucțiunilor scrise;
- o poziționare a containerelor în stiva de depozitare astfel încât cutiile încărcate pe camioane să aibă ușa în spatele camionului;

Capacitatea unui terminal depinde de timpul de staționare al containerelor, adică a numărului de zile în care un container rămâne în terminal. Cu cât această perioadă este mai lungă, cu atât mai mică va fi capacitatea terminalului. Acest factor are un efect direct asupra eficacității de funcționare, căci dacă timpul de sejur crește, va trebui să fie mai multe containere la sol, fie să depozităm containerele la înălțimi cât mai mari; această ultimă soluție antrenează inevitabil deplasări suplimentare de import neproductive pe timpul livrării.

Dacă se ia un exemplu: plecăm de la ipoteza că timpul de sejur este de trei zile, iar capacitatea parcului de containere este de 1000 TEU, cu o depozitare pe două înălțimi. Cum într-un an sunt 365 zile, „conținutul” parcului va fi modificat după următoarea formulă:

$365 : 3 = 120$ ori pe an;

Debitul anual va fi: $120 \times 1000 = 120.000$ TEU.

Dacă în același parc de containere, timpul de sejur trece de la 3 la 6 zile debitul anual va fi diminuat la jumătate și vom avea 60.000 TEU, ceea ce înseamnă o scădere foarte mare.

Deplasarea containerelor și a utilajelor într-un terminal trebuie să se facă ținând cont de următoarele:

-nici o mișcare nu poate fi făcută atâta timp cât șeful utilajului nu a confirmat că echipamentul este liber;

-fiecare mișcare făcută, trebuie semnalată șefului parcului de containere.

Containerele care sosesc în terminal pot fi manipulate în orice ordine determinată de către responsabilul cu programarea, adică șeful de loc. Amplasările de suprastivuire ale containerelor de export și de import care sosesc în terminal trebuie să fie fixate de către șeful parcului de containere. Tot acesta va trebui să țină la zi registrul cu mișcările precise ale containerelor.

Centrul de grupaj

Centrul de grupaj (Container freight station) este depozitul sau centrul de umplere/golire a containerelor, magazia sau zona de grupaj și degrupaj a containerelor. El joacă un rol important în schimbul de mărfuri între transporturile pe cale maritimă sau cele terestre. Centrul de grupaj furnizează expeditorilor și destinatarilor care nu transportă decât pachete mici, servicii care le permite să folosească containerele.

Activitățile de exploatare a unui centru de grupaj se împart în 2 mari grupe:

- tratamentul containerelor de import;
- tratamentul containerelor de export.

1. Tratamentul containerelor de import

Transferul containerelor din parcul de containere în centrul de grupaj. Datorită datelor furnizate de fiecare listă cu colete se va determina ordinea în care containerele vor fi descărcate; factorii de care se va ține cont sunt următorii:

- numărul de trimiteri pe container;
- volumul încărcăturii;
- depozitare sub hangar sau sub cerul liber;
- spațiul disponibil.

Imediat ce s-a stabilit ordinea descărcării, șeful centrului de grupaj cere ca containerele să fie transferate în centrul de grupaj.

Descărcarea. Etapele descărcării sunt:

- inspecția containerului;
- verificarea sigiliilor;
- deschiderea ușilor cu grijă în cazul în care mărfurile s-au deplasat;
- descărcarea propriu zisă;
- pontajul;
- depozitarea mărfurilor;
- tratarea mărfurilor speciale sau cu stricăciuni;
- stabilirea notelor de diferență;
- înregistrarea poziției de depozitare a mărfurilor descărcate.

Foaia de pontaj este un document important, care dezvăluie un tablou complet al tuturor mărfurilor ce se găsesc în container, marca lor, numărul și condiția lor.

2. Tratarea containerelor de export

Recepția mărfurilor destinate exportului. Exportatorul prezintă șefului centrului de grupaj o declarație de export. Acest act este de fapt permisul de export valabil și se referă la mărfuri.

Încărcarea. Șeful centrului de grupaj completează un bon de deplasare/mișcare pentru a cere ca un număr de containere goale să fie transferate din parcul de containere către centrul de grupaj. Înainte de a trece la încărcarea containerelor se va inspecta atât la interior cât și la exterior:

Inspeția exterioară înainte de încărcare:

- nu trebuie să existe găuri sau sfâșieri vizibile pe învelișul exterior;
- sistemele de închidere ale ușilor trebuie să fie în stare bună;
- se vor înlătura etichetele vechi, ce nu au raport cu mărfurile ce trebuie încărcate;
- în containerele refrigerate se va regla termostatul la o temperatură adecvată.

Inspeția interioară înainte de încărcare:

- nu trebuie să rămână urme de la mărfurile precedente;
- containerul trebuie să fie uscat pentru ca mărfurile ce trebuiesc încărcate să nu fie atacate;
- nu trebuie să existe insecte sau alte animale în interiorul containerului, chiar dacă marfa nu riscă să sufere de pe urma lor; prezența acestora ar risca să provoace întârzieri în caz de inspecție din partea serviciului fitosanitar;
- se vor înlătura mirosurile neplăcute ce pot proveni de la mărfurile precedente; acest lucru se impune cu atât mai mult cu cât mărfurile ce urmează a fi încărcate riscă să fie deteriorate de către mirosuri;
- se va verifica etichetarea containerului intrând în interiorul containerului; se vor inspecta interiorul cu ușile închise: orice lumină ce ar intra ar corespunde unui punct de intrare a apei și

de asemeni se va verifica tavanul, apa putând intra în container prin stropirea mărfurilor în timpul transportului cu camionul.

Încărcarea mărfurilor în interiorul containerelor:

- este foarte important să fixăm și să fixăm mărfurile în interiorul containerului pentru a le proteja de orice presiuni și șocuri care s-ar ivi pe timpul traversării, a manipulării portuare, pe calea terestră;
- se vor astupa toate spațiile libere între pereți și mărfuri pentru a evita deplasările și mișcările mărfurilor în interiorul containerului.

Programarea operațiilor în centrul de grupaj. Regula de bază a programării operațiilor într-un centru de grupaj constă în existența unui spațiu suficient pentru a trata și a primi micile colete de import și de export. Pentru realizarea acestui lucru trebuie cunoscute următoarele date:

Suprafața netă de depozitare utilizabilă, care reprezintă suprafața disponibilă pentru depozitarea mărfurilor. Corespunde suprafeței de sol totală a centrului de grupaj, mai puțin suprafața culoarelor de acces și de circulație. Suprafața rezultată poate reprezenta 40-50% din suprafața totală.

Înălțimea stivei: când suprafața este redusă, stivele de depozitare ar trebui să fie în principiu cât mai înalte cu putință.

Densitatea mărfurilor: pentru a putea folosi într-un mod eficace spațiul disponibil, trebuie să cunoaștem coeficienții de arimaj ale diverselor mărfuri..

Coeficientul de stivuire este spațiul pe care îl ocupă o tonă dintr-un produs dat; în alți termeni este raportul dintre greutate și volum.

Spațiul mort: reprezintă spațiul pierdut între colete în timpul arimajului sau depozitării, spațiu care este imposibil de folosit.

Bibliografie

1. Anton Bezirș, Gh. Bamboi - Transportul maritim vol I, II, Editura Didactică și Pedagogică;
2. Containerisation International. New boxes for old, August 1994: 24±27;
3. Dobref V. - Instalatiile electrice in terminalele portuare marfuri generale si containere; marfuri solide si lichide in vrac. Constanta: Editura Academiei Navale "Mircea cel Batran", 2005.